

Leerlijn Nederlands (PO-vmbo), Mondelinge taalvaardigheid

kerndoelen primair onderwijs	kerndoelen onderbouw	vmbo bovenbouw bb exameneenheden	bb vmbo kb/gl/tl exameneenheden
<p>1: De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.</p> <p>2: De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.</p> <p>3: De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.</p> <p>10: De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.</p> <p>12: De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.</p>	<p>1: De leerling leert zich mondeling en schriftelijk begrijpelijk uit te drukken.</p> <p>2: De leerling leert zich te houden aan conventies (spelling, grammaticaal correcte zinnen, woordgebruik) en leert het belang van die conventies te zien.</p> <p>3: De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn woordenschat.</p> <p>4: De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven teksten.</p> <p>5: De leerling leert in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, deze informatie te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.</p> <p>6: De leerling leert deel te nemen aan overleg, planning, discussie in een groep.</p> <p>7: De leerling leert een mondelinge presentatie te geven.</p> <p>9: De leerling leert taalactiviteiten (spreken, luisteren, schrijven en lezen) planmatig voor te bereiden en uit te voeren.</p> <p>10: De leerling leert te reflecteren op de manier waarop hij zijn taalactiviteiten uitvoert en leert, op grond daarvan en van reacties van anderen, conclusies te trekken voor het uitvoeren van nieuwe taalactiviteiten.</p>	<p>NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luister- en kijkstrategieën hanteren • compenserende strategieën kiezen en hanteren • het doel van de makers van een programma aangeven • de belangrijkste elementen van een programma weergeven • een oordeel geven over een programma en dit toelichten • een instructie uitvoeren. <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luister- en kijkstrategieën hanteren • compenserende strategieën kiezen en hanteren • het doel van de makers van een programma aangeven • de belangrijkste elementen van een programma weergeven • een oordeel geven over een programma en dit toelichten • een instructie uitvoeren • de waarde en betrouwbaarheid aangeven van de informatie die door de massamedia verspreid wordt. 	<p>NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luister- en kijkstrategieën hanteren • compenserende strategieën kiezen en hanteren • het doel van de makers van een programma aangeven • de belangrijkste elementen van een programma weergeven • een oordeel geven over een programma en dit toelichten • een instructie uitvoeren. <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luister- en kijkstrategieën hanteren • compenserende strategieën kiezen en hanteren • het doel van de makers van een programma aangeven • de belangrijkste elementen van een programma weergeven • een oordeel geven over een programma en dit toelichten • een instructie uitvoeren • de waarde en betrouwbaarheid aangeven van de informatie die door de massamedia verspreid wordt.
		<p>NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie • compenserende strategieën kiezen en hanteren • het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen • het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek • het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten 	<p>NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie • compenserende strategieën kiezen en hanteren • het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen • het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek • het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten

- in spreek- en gesprekssituaties taalvarianten herkennen en daar adequaat op inspelen.

NEV/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van het sectorwerkstuk.

NEV/3 Vaardigheden in samenhang

De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.

- in spreek- en gesprekssituaties taalvarianten herkennen en daar adequaat op inspelen.

NEV/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van het sectorwerkstuk.

NEV/3 Vaardigheden in samenhang

De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.